

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ Өңірлік Университеті

4-тақырып

ЦИФРЛЫ ПЕДАГОГИКА

Цифрлы қоғам және мұғалім тұлғасы

БУЗАУБАКОВА Клара Джайдарбековна
п.ғ.д., профессор

ЖОСПАРЫ:

Цифрлы қоғамдағы мұғалім
тұлғасы.

Цифрлы педагогика
контекстіндегі жеке тұлғаның
дамуы мен қалыптасуы.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР:

Негізгі әдебиеттер тізімі:

- 1) Бузаубакова К.Д., Амирова А.С., Маковецкая А.А. Цифрлы педагогика: Оқулық. -Тараз: «ИП «Бейсенбекова Ә.Ж.», 2022. -314 б.
- 2) Палфри Дж. Дети цифровой эры. – М.: Эксмо, 2011. – 368 с.
- 3) Воинова О.И., Плешаков В.А. Киберонтологический подход в образовании: Монография / Под ред. В.А.Плешакова. – Норильск: НИИ, 2012. – 244с.
- 4) Петрова Е. В. Цифровая дидактика: проектирование процесса обучения и его сопровождение // Современное педагогическое образование. - 2018. -№ 4. - С. 87-91.

Интернет-ресурстар:

- 1) http://lib.dulaty.kz/rus2/all.doc/Elektron_res/Buzaubakova.html
- 2) <https://kk.wikipedia.org/wiki/>

ЦИФРЛЫ ДӘУІРДЕГІ МҰҒАЛІМНІҢ ЖАҢА МІНДЕТТЕРІ

XXI ғасыр: жаңа міндет

Жаңа ғасыр – цифрлық технологиялар ғасыры: жылдам өзгертін және ақпаратқа толы әлемді адам өзгертеді

Жаңа дәуірдегі **мұғалімнің міндеті** – шапшаң жылдамдықты, ең қызықты және түсінікті болатын оқу материалын таңдай алу шеберлігі.

Мұғалім қазір бар ақпараттық ресурстардың ішінен нақты оқушыға қажетті оқу ресурстарын таңдап, оларды өздігінен білім алуға қызықтыруда **цифрлы орта кұра білуі маңызды.**

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылдың 12 желтоқсандағы
№827 қаулысымен бекітілген **«Цифрлы Қазақстан»** мемлекеттік
бағдарламасының басым бағыттары

- Электрондық сауданы және қаржы технологияларын және қолма-қол ақшасыз төлемдерді дамыту
- Мемлекет – азаматтарға, мемлекет – бизнеске; «ақылды» қалалар; байланыс желілерін және АКТ-дың инфрақұрылымын кеңейту
- АКТ саласындағы ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету
- Орта, техникалық, кәсіби, жоғары білім беруде цифрлық сауаттылықты арттыру
- Халықтың цифрлық сауаттылығын арттыру (даярлау, қайта даярлау); инновациялық даму алаңдарын қолдау
- Технологиялық кәсіпкерлікті, стартап мәдениетті дамыту
- «Венчурлік» қаржыландыруды тарту және т.б.

ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫ : МҰҒАЛІМ

**В.И.Блинов, И.С.Сергеев,
Е.Ю.Есенина**

«Цифрлы білім беру ортасы – бұл адамды оқыту, дамыту, әлеуметтендіру және тәрбиелеу үшін жағдайлар мен мүмкіндіктер кешені»

А.Е.Абылқасымова

«Мұғалімнің оқыту үдерісінде интернеттің ақпараттық білім беру ресурстарын қоса алғанда әртүрлі **ақпарат көздерін кеңінен пайдалану әдетке айналатын болады.** Оқушылар интернеттің ғаламдық желісі арқылы әлемнің барлық түкпірлеріндегі әртүрлі ақпараттық деректерге қол жеткізеді, өздерін қызықтыратын тақырыптар бойынша басқа елдердің оқушыларымен бірлесіп жұмыс істей алады. Бұл олардың қосымша ақпараттар іздеуге, өздері алған нәтижелерді бағалауға ынталандырады. **Мұғалім беделді ақпарат көзі, сарапшы ретінде жүгінетін жетекшіге, үйлестірушіге, кеңесшіге айналады»**

ЦИФРЛЫ ҚОҒАМДАҒЫ ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ

Цифрлы қоғам

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикамызда **білім беруді ақпараттандырудың негізгі мақсаты** – қазіргі цифрлық технологияларды қолдану негізінде біртұтас ақпараттық орта құру **арқылы ұлттық білім сапасын арттыру.**

Цифрлы білім беру

Цифрлы қоғамда цифрлық сауаттылықты іске асыру **өскелең ұрпақтың цифрлық құзыреттіліктерін жүйелі дамытуға** және цифрлық экономика стратегиясын жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Ғаламдық телекоммуникациялар сыни ойлауды, көзқарасты білдіретін қисында дамытуға көмектеседі.

Цифрлы білім беруде мұғалімдер оқушылардың логикалық ойлауын дамыту үшін интернет желісінен де ақпараттарды саралап алып, тиімді қолдануына бағыт беруге дайын болуы қажет.

ЦИФРЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ : МҰҒАЛІМНІҢ ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІ

Цифрлық сауаттылық

Цифрлық тұтыну, ақпаратты іздеу және өңдеу, бағалау, талдау және синтездеу; сындарлы педагогикалық шешімдер қабылдау үшін педагогикалық топпен қарым-қатынас жасау кезінде Интернет-қызметтерді пайдалану

Мұғалімнің цифрлық құзыреттілігі

Ақпаратты өңдеуге және жұмыс істеуге, оқытуға, әлеуметтендіруге және қол жетімді мүмкіндіктерді кеңейтуге қажетті білім алуға байланысты міндеттерді қою және шешу үдерісінде АКТ мен цифрлық медианы (ортаны) пайдалану дағдыларының жиынтығы

ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Білім беру
үдерісін
цифрландыру

Цифрлық
білім беру
контенті

Білім беруді
басқаруды
цифрландыру

Мұғалімнің цифрлық сауаттылық дағдылары

Мұғалімнің цифрлық сауаттылық дағдылары

Hardware Skills – аппараттық құралдармен немесе цифрлық құрылғылармен байланысты «қатаң» жұмыс жасау дағдылары

Software Skills – ақпаратпен жұмыс істеуге арналған программалық жасақтамамен әрекеттесудің «жұмсақ» дағдылары

Metaskills-мета – дағдыларға кез-келген адам ие болуы керек және «жұмсақ» және «қатты» дағдыларды сәтті қолдану үшін байланыс процесінің негізі болып табылады. **Метадағдылары** неғұрлым жақсы дамыған болса, соғұрлым кіріктірілген дағдылар тиімді қолданылады

Білім беруді басқаруды цифрландыру

Цифрландырудағы негізгі мақсат

Бәсекеге қабілеттілікті арттыру, халықтың өмір сүру сапасын жақсарту, оқу-тәрбие үдерісін жеделдету және жеңілдету, балаларға, мұғалімдерге, ата-аналарға жүктемені азайту.

Ең бастысы – **білім беру сапасын арттыру.**

Оқушылардың халықаралық деңгейде әртүрлі салаларда, оның ішінде жасанды интеллект және ауқымды деректер жасау саласында бәсекеге қабілетті болуға тиіс.

Білім беруді цифрландыру

Басқарудың бірыңғай жүйесін құруды қарастырады, оған барлық білім берудің мәліметтер базалары негізінде Big Data құру енгізіледі.

Цифрлық білім беру контенті

Интерактивтік формадағы оқытуды қамтамасыз ететін оқытылатын пәндер бойынша цифрлық дидактикалық материалдар, фотолар, дыбыс және бейнефрагменттер, статистикалық және динамикалық модельдер, виртуалдық шындық және интерактивтік модельдеу объектілері, т.б.материалдар

Цифрлық білім беру ортасындағы білім беру үдерісінің артықшылықтары

1

- Білім беру бағыттарын оқудың құралдарын, формаларын және қарқынын таңдауды арттыру

2

- Әртүрлі ақпаратқа қол жеткізуді қамтамасыз ету

3

- Оқу материалын көрсетудің көрнекілігі, интерактивті формасы арқылы оқушылардың оқытылатын пәндерге қызығушылығын арттыру

4

- Өз бетінше оқуға ынтасын арттыру, сыни тұрғыдан ойлауын дамыту

5

- Оқушылардың оқу бастамасын, қабілеттері мен қызығушылықтарын дамыту

ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Білім беру үдерісіне қатысушылардың өзара әрекетінің сипаты ынтымақтастық педагогикасының принциптерінде көрініс табады:

- 1) демократия (тандау еркіндігі, теңдік);
- 2) ашықтық (сын еркіндігі); альтернативтілік (қызмет тәсілдерінің көптігі);
- 3) диалог;
- 4) рефлексивтілік (іс-әрекеттің мақсаттарын, мазмұнын, әдістерін білу).

Қатысушылардың рөлдері де әртүрлі болады:

- 1) мұғалім түсіндірмелі-иллюстративті оқыту әдісінен әрекетке негізделген әдіске көшеді;
- 2) әрбір білім алушы уәжді саналы оқу әрекетінің белсенді субъектісіне айналады.

Мұғалім оқу әрекетін ұйымдастырушы және үйлестіруші қызметін атқарады.

Цифрлы буын өкілдерінің сипаттамасы

Цифрлы буын өкілдері: «Z буын ұрпақтар», «Процессор балалары», «Планшет балалары», «Балалар чиптері», digital natives – «цифрлық тұрғындар»

Когнитивті даму тұрғысынан – ойлаудың мозаикасы («клипо»), назардың жоқтығы (мәліметтер бойынша (8 секундтан аспайтын бір тақырыпқа назар аудара алады), көлемі үлкен мәтіндерді оқи және түсіне алмау, шектеулі лексика, нақты және виртуалды кеңістікті араластыру («әлемнің өзгермелі көрінісі»), нашар дамыған шығармашылық қиял, «өмірдің қайтымдылығы» елесі

Эмоционалды-еріктік даму тұрғысынан – сенсорлық тәжірибенің кедейлігі, шындықтың жеңілдетілген көрінісі, нақты өмірді «тым қызықсыз» және «тым баяу» деп қабылдау, шыдамсыздық және тез арада марапаттау қажеттілігі, жүйелі еңбекке қабілетсіздік

Әлеуметтік даму тұрғысынан – инфантилизм (дамыған интеллектуалды және әлеуметтік және жеке даму арасындағы тепе-теңдік), индивидуализм, оның бірегейлігі мен бірегейлігіне деген сенім, өмірге деген қажеттілік азаяды, қарым-қатынас, ынтымақтастыққа дайын болмау, оның ішкі әлеміне назар аудару, гиперпрагматизм және гедонизм, бұлыңғыр және тұрақсыз моральдық-этикалық идеялар

Жалпы даму тұрғысынан – жеке тұлғаны қалыптастыру үдерісінде желілік әлеуметтенудің жетекші рөлі; онлайн өсудің барлық кезеңдерінде «референт тобы» ретінде, солшыл модельдерді орнатады және әлеуметтік трендтерді қалыптастырады

Цифрлы буын өкілдерінің ерекшеліктері

Цифрлы буын өкілдері

- Цифрлық буын өкілдері, әдетте, көптеген маңызды оң сипаттамаларға ие, олар көбінесе цифрлы ұрпақтарға дейінгілерден асып түседі

Әлеуметтік даму тұрғысынан

- Өзін-өзі көрсетуге ұмтылу, «тік» (иерархиялық) қатынастардың «көлденең» (серіктестік) түріне артықшылық беру, мәдениетаралық және еларалық қарым-қатынасқа ашықтық; сонымен қатар (кейбір ескертулермен) оптимизм және өзіне деген сенімділікте көрініс табады

Танымдық даму тұрғысынан

- Жаңалыққа және өзін-өзі жетілдіруге үнемі ұмтылу, креативтілік, ойлаудың әртүрлі түрлерін синтездеу қабілеті, сызықтық емес, әртүрлі ақпарат ағындарын параллель өңдеу мүмкіндігі (көп мақсатты), әртүрлі ақпарат көздерін пайдалануға бейімділік, ақпаратты өңдеудегі дербестік

ЦИФРЛЫ БІЛІМ БЕРУДІҢ КЕЛЕЛІ БАҒЫТТАРЫ

- Цифрлы ұрпақтың барлық өкілдері үшін жеке тұлғаны қалыптастыру факторы ретінде желілік әлеуметтенудің маңыздылығы күрт артуда

Қазіргі кезеңде табиғатта стихиялық болып табылатын желілік әлеуметтену принципін педагогикалық тұрғыдан басқаруға мүмкіндік беру

- Оқыту мен оқу іс-әрекетін өздігінен білім алуға, өзін-өзі танытуға және өзін-өзі дамытуға бағыттау

**НАЗАР САЛЫП
ТЫҢДАҒАНДАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!**

SMART
pedagog

